

ἢ διασωθὲν παραμένει ἀγνωστον; ἢ ὄντως δὲν ὑπῆρξε; Περὶ τούτου οὐδὲν δυνάμεθα νὰ βεβαιώσωμεν. Στηριζόμενοι εἰς τὰς ὑπαρχούσας πληροφορίες καὶ εἰς τὰ διασωθέντα ἔργα, εἰμεθα ἠναγκασμένοι νὰ παραδεχθῶμεν, σήμερον, ὅτι μόνον Ζακυνθίων τοιαύτην ἐκδήλωσιν ἔχομεν πραγματικῶς. Βεβαίως δὲν ἔλειψαν καὶ ἐκ τῶν ἄλλων νήσων εἰς λόγιοι καὶ ἱκανοὶ μάλιστα τὸν ἀριθμὸν· ἀλλὰ τὰ ἔργα τούτων ἔχουν γραφῆ ἢ εἰς τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν, ἢ εἰς τὴν ἰταλικὴν κατὰ προτίμησιν, ἢ εἰς τὴν λατινικὴν. Ὅθεν ἀναγκαστικῶς εἰς τὸ μέρος τοῦτο τῆς ἐξετάσεως τῆς λυρικῆς ποιήσεως—τῆς ἐξετάσεως τῶν ἄλλων ποιημάτων διαφοροτικού περιεχομένου ἀφιεμένης διὰ τὸ οἰκτεῖον μέρος—θα περιορισθῶμεν εἰς τοὺς ὀλίγους λυρικοὺς ποιητάς, οἱ ὅποιοι ἀνεφάνησαν κατὰ τὴν τελευταίαν κυρίως δεκαετηρίδα τοῦ 18ου αἰῶνος.

Πρὶν ὅμως προβῶμεν εἰς τὴν ἐξιστόρησιν τῶν περὶ τοὺς λυρικοὺς τούτους ποιητάς, δυνάμεθα νὰ σταματήσωμεν ἐπ' ὀλίγον εἰς τοὺς στίχους ἑνὸς ἄλλου, ὃ ὁποῖος ἔγραψε κατὰ τὰ μέσα ἀκριβῶς τοῦ 18ου αἰῶνος καὶ τοῦ ὁποίου τὸ σύντομον ποιητικὸν ἔργον ἐγνώσθη μόλις ἐσχάτως. Ὁ στιχουργὸς οὗτος ὀνομάζεται Στέφανος Ξανθόπουλος. Ἡ μόνη γνωστὴ περὶ αὐτοῦ πληροφορία εἶναι, ὅτι κατὰ τὸ 1750 εὗρισκετο εἰς τὴν φυλακὴν, διότι εἶχε φονεύσει Σιγουρόν τινα, καὶ ὅτι ἐντὸς τῆς φυλακῆς ἔγραψε μερικὰ στιχουργήματα, εἰς τὰ ὅποια ἔχει δώσει τὸν τίτλον: «Ποιήματα θλιβερὰ—Ποιήματα ἔρωτικὰ»¹.

Ἐν ἐκ τῶν θλιβερῶν κ' ἔρωτικῶν αὐτῶν ποιημάτων εἶναι τὸ ἐξῆς τετράστιχον:

*Ἐοίμωσε ἢ φαρμακερῇ ὥρᾳ τοῦ χωρισμοῦ μας
τὸ ὕστερο παράπονον τ' ἀποχαιρετισμοῦ μας.*

*Καὶ ἢ κλωστή ἐκόπηκε τῆς ἀχαρῆς ζωῆς μου,
ποῦ μέλλει ν' ἀποχωρισθῇ τὸ σῶμα ἢ ψυχῆ μου.*

1 Ἴδε Σ. Δάμπρος. Σὺς «Νέον Ἑλληνονημόνα» τριμηνιαῖον περιοδικὸν συντασσόμενον ἐκ τῶν καταλοίπων τοῦ Σπυρ. Δάμπρου καὶ ἐκδιδόμενον ἐπιμελεῖσθαι Κ. Δουδουνιώτου. Τόμος Δέκατος Τέταρτος. Τεύχος Β'—Γ' 1923. σελ. 244—251.—Αἱ περὶ τοῦ Στ. Ξανθοπούλου διδόμεναι ἐνταῦθα ὑπὸ τοῦ Σπ. Δάμπρου πληροφορίες παραλήφθησαν (ὡς σημειῶναι ὁ κ. Δουδουνιώτης) ἐκ τοῦ βιογραφικοῦ λεξικοῦ τῶν Ζακυνθίων λογίων τοῦ Λεων. Ζώη, δημοσιευθεῖσαι εἰς τὸ περιοδικὸν «Μοῦσαι» (Ζακυνθος 15 Ἰουνίου 1910).